

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневник у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 2.50 дол.
 Для України 36 руб.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukraïnos no Brazil.

Publica-se em Prudentópolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по від стиха. Більші по 200 всякі оголошення платити гори.

PRACIA

Prudentópolis — Parana

Ми України до споу
В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

Сама с.... мішок дре...

(„Людови“ і „Світови“ в альбом.)

Живучи на еміграції, здалека від рідного краю, ми свідомі того що наша задача по змозі допомагати рідному краю морально і матеріально так, як це робила і робить еміграція других народів. Переносити на тутешній ґрунт ворожнечу і боротьбу з Поляками, з котрими бореться на житті і смерть наш народ в Європі, ми вважали річю шкідливою для нашої справи вже хочби з цієї причини, що не хотіли ослаблювати себе і винищувати енергії на це, що не приносить користи ні нам, ні Бразилійцям, ні нашій загально українській справі.

Однак наші сусіди, бразилійські Поляки, не поінформовані про дійсний стан польської і української справи, живучи в засліпленню і в манії великості, дурячи себе, що Польща сьогодні є осію всего світа, не знаючи як гірко живеться самому польському народови «на волі» у вільній Польщі, не зляючи собі справи, як страшно закривавлені руки цієї «вільної Польщі» кровю сусідних народів і яка жде польський нарід покута за злочини його провідників з останніх трьох літ, — замість старатися хоча тут на чужині зладити злочини засліпленої воюючої Польщі на-

дять по світі за прошенням хлібом для сиріт, що осталися безпомічними по батьках закатованих і замордованих польськими руками. Маємо на думці Екскеленцію Митрополита. Ми розуміємо психологію тих, що мають нечисту совість. Та чи не краще мовчати, коли сором випадає обличчю? Чи все утікаючий злодій має кричати: ловіть злодія? Часом цей крик може пімститися. Мусить він пімститися і на польських злодіях. Бо якраз це, що Поляки, катуючи український нарід, ще клеветують свою жертву, обплывують її, накликають на неї ще більше горе, робить Поляків в очах цивілізованого світа якимись передпотопними дикарями, зненавидженими усіми благороднішими людьми, підриває їх давнє ім'я в цілм світі, розкриває правдиве польське обличчя і вже після трьох літ самоетійности Польщі Європа починає каятися що своєю кровю перегризла кайдани на руках недавнього раба.

Та вже найбільш несмачною, дикою і огидною є нагінка польських газет на нашого Митрополита, цього мученика ідеї, апостола любові і посвяти, опікуна вдов і сиріт, перед котрого має статом схиляє чоло цілий християнський, цивілізований світ. І де як де, але в сім випадку польській бразилійській пресі годилося, як вже

що приїздить він, щоб укріпити народ в католицькій вірі і привязати його до церкви. Вони забувають врешті це, що наш церковний князь приїздить як батько загибаючих сиріт за прошенням хлібом для тих сиріт. І коли цілий світ чує пошану і признание для Нанзена, котрий їздить по світі і збирає жертви для жертв російського большевицького розбою, то Поляки добувають з кльоак своєї нікчемної душі весь свій моральний гній, щоб ним сплямити чисту постать другого такого-ж апостола, тільки тому, що ним є вірний син українського народу.

Яке це огидне, зрозуміла навіть «Газета Польська в Бразилії», яка в ч. 18. з дня 26. квітня ц. р. у статті: «В кулко Мацею» називає польських напасників на Митрополита «каналіями». «речниками шубравого і здичілого большевизму».

Сі каналії (ужиємо назви польської газети) накинулися на святого опікуна сиріт і на сторінках своїх газет, «Люду» і «Світу» і в бразилійській пресі (як «Diario da Tarde») і повторивши свідому брехню про большевизм в церкві св. Юра, ляментують над бідним українським народом, кинутим його пастирем на потаду. А врешті витягають нібито з архівів царського департаменту

«ксенже» і ви редактори з «Люду», що люде такі вже дурні і не поставлять вам питання: яким чудом дістали ви документи з такої інституції, як архів департаменту духовних справ, та й ще тепер, під строгим режимом Троцького, який вивішав стільки духовних осіб? Невже ви, «ксенже» користуетесь яким спеціальним довірем і ласкою Троцького, коли він, замість обійтися з вами так, як поводить ся з тисячами священників, допустив вас до тайного архіву? В такому випадку ви такий «ксендз» як Троцький, а ваша правда така, як правда тих львівських урядників тайної поліції, що препарували «більшевицький заговор у св. Юрі».

Плачете над нещасним українським народом в Галичині, покинутим Митрополитом. Спасибі вам за добре серце. Та позвольте позвольте пригадати вам дещо з історії недавніх часів. Позвольте що ми доповнимо ваш образ горя народу покинутого своїм пастирем.

Цього зрадливого пастиря берігли в його помешканню, ображали його відомою польською чемністю, і не випускали ані на крок п'яні польські «рицерже», вони робили заговор, щоб його спрятати зо світа і він мусів тікати з «вільної, християнської Польщі» у світ за очі на нужду і терпіння Дру-

як гірко живеться самому польському народові «на волі» у вільній Польщі, не зважаючи собі справи, як страшно закривавлені руки цієї «вільної Польщі» кров'ю сусідніх народів і яка жде польський нарід покута за злочини його провідників з останніх трьох літ, — замість старатися хоча тут на чужині злагодити злочини засліпленої воюючої Польщі, навпаки вповні з ними солідаризуються, визивають і нас на бій, топчуть по нашій скривавленій душі, до злочинів додають нові злочини.

Ми довго мовчали, та наша мовчанка тільки роззухвалила наших сусідів. Вони врешті почали обкидати болотом того, перед котрим схиляє голову цілий культурний світ, як перед мучеником за святу справу, того, який зносить терпеливо кривди і злочини польської бути, якого ся бута вигнала на чужину, і який хо-

Та вже найбільш несмачною, дикою і огидною є нагінка польських газет на нашого Митрополита, цього мученика ідеї, апостола любові і посвяти, опікуна вдів і сиріт, перед котрого маєстатом схиляє чоло цілий християнський, цивілізований світ. І де як де, але в сім випадку польській бразилійській пресі годилося, як вже не вдаритися в груди за злочин матернього краю, котрий обтяжив свою совість святотаством, гонячи і насилуючи цього мужа, так принаймні зберігти благородну мовчак. Хочби для самої приличності перед чужими, хочби для того, щоб не прикликати на пам'ять чужинців злочинів польського одичилого суєнільства в Галичині. Та горбатого не виправить і могила.

Польські газетні розбишаки забувають про це, що Експеленція Митрополіт приїздить до Бразилії як відпоручник Св. Престолу,

каж своїх газет, «Люду» і «Світу» і в бразилійській пресі (як «Diario da Tarde») і повторивши свідому брехню про більшевизм в церкві св. Юра, ляментують над бідним українським народом, кинутим його пастирем на поталу. А врешті витягають нібито з архівів царського департаменту духовних справ в Петрограді компромітуючі листи Митрополіта з 1914 р.

Хто знає, як спрепарували польські львівські провокатори більшевицьке зібрання «у св. Юрі» цей знає, яке є походження мнимого листа Митрополіта до царя з дня 10 вересня 1914 р., яке наводить за відомою польською помийницею «Ржечпосполіта» куртибський «Люд» (ч. 17. з дня 27. квітня 1922 р.) Ми тільки спитаємо брехуна з «Ржечипосполітої», котрий скрився за маскою X. S. M. (себто священика). Чи вірите ви

Цього зрадливого пастиря берігли в його помешканню, ображали його відомою польською чемністю, і не випускали ані на крок п'яні польські «рицерже», вони робили заговор, щоб його спрятати зо світа і він мусів тікати з «вільної, християнської Польщі» у світ за очі на нужду і терпіння. Другого такогуж пастиря, єпископа Коциловського, польські «герої» напастували вічними ревізіями, ображали вуличними проклинами і оставили в його палаті документи польської культури у виді чоловічого калу. Тисяч українських католицьких священиків катувала «вільна Польша» по тюрмах сто-раз страшніше, як деспотична Росія, десятьох з них на вічні часи своєю мученичою кров'ю сплямало руки Німеччини, Франції, Англії і Петлюри Польщі.

Чи ви це знаєте ви, що так називаєте нинішню польську тюр-

Лит. др. Чайківський

Козацька помста

Оповідання з козацької старовини

(Дальше).

Побачивши таких, пан Овруцький зареготався страшно, аж усім кров у жилах застигла. Приступив до них і став любенько, солодко розпитивати їх, звідкіля вони й чий. У білолах прокинулася надія. Ось трапився добрячий пан, що їх випросив від лютих панів може на волю пустить...

Вони йому все розповіли по щирости та стали дякувати.

— Я вже мої любенькі та кохані — ха-ха-ха, придумав для вас долю, хі-хі-хі, що мені ще не так дякуватимете — ручуся вам, що будете з мене задоволені — та й знов регочеться...

— Красишгофе, сюди! — кликнув пан, і перед ним явився прислужник, що колись-то справував на замку ремесло ката...

— Сьогодні видерти їм по три паси з плечей — ха-ха-ха, а на завтра я винят розпоряджусь...

Гайдамаки второпили. Такого кінця вони не очікували.

Тут кинулися до них помічники ката, поздирали з них латані сорочки, поприязували до стовнів і стали дерти живу шкуру. Почувся страшний крик.

А пан стоїть собі, узявся в боки й регочеться.

Тоді сталося щось несподіване. Пані Овруцька дивилася з вікна бачити й бачила те все, не знаючи зразу, до чого воно йде. Та як побачила ненависного Красишгофа коло роботи — не втерпіла. Збігла вниз і напалася на чоловіка:

— Ти нелюде, звірюко, мало тобі кару Вожої? Хочеш неодмінно стягнути гнів Божий на голову нашої дитини? Я приказую: перестань, і вели тих нещасних пустити на волю!...

Вона виглядала страшно... розпущене волосся, очі вогнем горять... Прислужники не пізнали тепер сєї покірної, плаксивої пані.

Навіть кат покинув свою роботу, ждучи, що буде далі.

Пан Овруцький тільки зареготався та скривив лице, мов сатана. Він прискочив до жінки й штовхнув її з усієї сили кулаком в груди.

— Ти, гайдамацька душе, ти бестія! Мені наказувати будеш?

Пані Овруцька впала голілиць на землю. Служба кинулася її підводити. Вона лиш два рази хлинула й нежива стала. Служба охнула.

А пан Овруцький обернувся до ката й уп'ять зареготався.

— Ти, небоже, батогів хочеш, чогостав?

І знову почалася кривава робота серед стогону, крику й прокльонів.

Паню занесли до покоїв і там її прибрали. Замковий капелян став правити панахиду, а пан гравсь з гайдамаками.

Що дня вигадував нові муки. Що дня виводив їх на подвіря. Їм відрубали руки й ноги, пекли горячим залізом. Дехто не видержав, але було двоє таких, що в самий день похорону жінки звелів їм пан повілкручувати голови.

За жінкою він ні разу не пожалкував, і ніхто при йому не смів за доброю панною заплакати.

По похороні зажив пан вняти давним життям. Запрошував гостей, завів військо, музичку, як було колись.

Людам здавалося, що та перерва часу, то був лиш якийсь невиненний сон. І панові здавалося, що він увесь той час проспав бездіяльно, а тепер почав нове, статочне життя.

Він еднався з сусідними панами й робив виправи на гайдамаків. В такому поході перебував нераз кілька тижнів. В якому селі було зловлять Запорозців або гайдамаків, ціле село нищили, палили, людей мордували, не розбираючи саду замкового на те нещасливе місце, чи старий чи молодий. Пан Овруцький сидів тут довгенько, брав голову між доповодився так, як пес, котрого довго

держали на лаяцюгу, а тепер пустили на волю.

Після кожного такого походу вертався до свого замку пан Овруцький з добичею. Привозив кожного разу по кільканадцять повязаних «харцизів», щоб погратись, потішитися їх страшними муками. Після такого походу чути було на замку страшні стоїони замордованих людей, а кров козацька потоками плила по замковому подвірю.

На цілу околицю ближшу й дальшу налях переполох.

Люди боялися голосно говорити. Пан мав усюди своїх шпигів. Не дай Господи, підслухає хто яке необачне слово, затягнуть невинного чоловіка до замку й убють к'ями.

Пішла проклята слава про пана Овруцького, прозвали його скаженим песом. Люди сторонні об'їздили милями, щоб оминути його слободи.

Та кривава робота виходила йому на здоровля. Він помолодшав, став рум'яний з лиця. Був веселий і любив забави.

З того часу, як в його вкрали сина, він ніколи про нього нікому не згадував. Але видно було, що не забув про нього, бо в вільні хвилини заходив до саду замкового на те нещасливе місце, чи старий чи молодий. Пан Овруцький сидів тут довгенько, брав голову між доповодився так, як пес, котрого довго

му польського, українського, білоруського, литовського і німецького хлопа «пшведжум хшесці-яньства» «вчепшполіт'юю хлопською»? А коли знаєте, а по мимо того обкинуто болотом найбільшу жертву польського розбою, святого мученика, перед котрим кориться цврий цивілізований світ то ви звиродили дикар, які не мають права носити назви християн, аві людей. Так мусить подумати про вас кожда благородна людина.

Отже радимо вам: краще оставте мішок у спокою.

З оселі Антонію Олінто.

День 3. мая, запишешся в історії нашої кольонії незатертими буквами. В тім то дни ми витали у себе небувалого гостя п. проф. П. Карманського, відпоручника Правительства Галичини. В погідний, красний день зібралось много народу на церковній, площі, під отвертим небом, де вступною короткою промовою, Вчс. о. І. Михальчук відчинив збори. Відтак почав свій реферат Делегат Г. У. п. Карманський, де в довгій і прегарній мові представив весь перебіг борби Українців Галицьких за волю народу і теперішню ситуацію Східної Галичини, як рівнож потребу Позички Національної Оборони. По сім забрав голос п. П. Кобрин дякуючи п. Делегатови за его труди і геройську посвяту для добра наших поневоленних братів в Галичині, тай заявив в імени громади готовість несення помочи материяльної для них. Відтак в друге забрав голос п. Делегат, де показав потребу засновання нової, всенародної організації в Бразилії і завізав учасників до завязання комітету для збирання позички Національної Оборони. В комітет увійшли: п. Теодор Шнир предсідатель, п. Павло Романич секретар, п. Гринько Висоцкий скарбник. Вкінци забрала голос о. І. Михальчук загіваючи парохіян до складання позички Національної Об-

р. вповнили і виратували Сх. Галичину від страшних мук і грозячої загибелі.

2) Зібрані приклоняють голови з пошаною перед українськими героями, що на поли бою, чи в инший спосіб жертвували і жертвують себе за визволення рідної землі і своїм героїзмом і надмірною посвятою змили з нашої нації ганьбу рабства, та добули еї честь і пошану між другими вольними народами.

3) Зібрані висказують довіря і повне признание урядови Галицької Республіки під президією др. Е. Петрушевича, за його дотеперішню і не безуспішну боротьбу в обороні прав українського народу Галичини і зобовязуються його всіми можливими способами спосабами піддержувати.

На позичку Національної Оборони зложено около 200\$, сума вправді невелика, а то для того, що п. Делегат приїхав несподівано і люди були неприготовані. Однак в короткім часі постараємось зложити більше. Відспіваннем „Ще не вмерла“ попрощав наряд Достойного Гостя, мило згадуючи его бесіду. Приймиж і на сім місци від нас щирю подяку Достойний наш п. Добродію, щось з'умів так піднести нас на дусі і загіти до роботи на народній ниві. Від давних літ наш той куток не чув так щирої бесіди і не бачив так милого друга; тому мило згадуем і будем згадували Вашу у нас гостину і хочь Вас у нас нема вже, однак ми в дусі будем все з Вами.

Пилип Кобрин.

Всячина

НАВІЗ МАЗУРІВ НА ГАЛИЧИНУ.

В селі Жишава, повіт Бібрка, переводиться парцеляція дібр барона Дево. До села спроваджено 70 Мазурів, які оселяються на закуплених землях. Ані одного українського селянина не допущено до купна парцеляцій. Директор дібр

дить там багато українських поворотців.

ІТАЛІЙЦІ ПРО СХ ГАЛИЧИНУ.

Повідомляють, що в останніх часах італійська преса (Пополо Романо, Паесе) живо зацікавилася східно-галицькою справою, а саме польськими переслідуваннями уніятської церкви. Поляки приписують це українській агітації.

КАЖУТЬ, ЩО ЛЕНІН Є В ГЕНУІ

Серед ріжних чуток, які можна подибати, є одна, що большевицький преміер Микола Ленін є в Генуї. Кажуть, що він приїхав сюди, перебраний яко секретар делегації, а тимчасом веде і кермує всею роботою большевицької делегації.

МАДЯРСЬКІ МОНАРХІСТИ ПРОГОЛОСИЛИ СИНА КАРОЛЯ ГАБСБУРГА КОРОЛЕМ УГОРЩИНИ.

Десятнайцять малярських аристократів під проводом Алберта Аппонія проголосили найстаршого сина пок. Кароля Габсбурга, Отта королем Угорщини.

ЛЯХИ АРЕШТУЮТЬ УКРАЇНЦІВ ЗА ДАНИНУ

Дня 17. лютого поліція в Перятині, п. Радехів, арештувала б. старшину УГА. Остапа Павлюка за се, що він відмовився дати „даніну“, бо не мав з чого заплатити. Арештованого вели закутого в ланцюхи, які знято з рук аж під Радеховом.

ФРАНЦУСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ НЕВДОВОЛЕНІ З ЛИСТА ПАПИ РИМСЬКОГО З ПРИВОДУ ГЕНУЕНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Папа римський Пій XI написав лист до архієпископа в Генуї, в якому подякував йому за письмо яке він оголосив до народу в Генуї з нагоди зібрання міжнародної економічної конференції.

В сьому листі папа римський желає успіху генуенській конференції, заявляється за загальним миром і розоруженням та за помір-

нізацією збірка жертв на допомогу жертвам війни серед Жидів, передусім в Росії і на Україні, дала при обчисленню не 14 мільонів доларів, як було уплявовано, але 18 мільонів доларів.

РУМУНСЬКІ ВИБОРИ НА БУКОВИНІ.

Відповідно до вказівок „Буковинської Делегації Української Національної Ради“ українське населення Буковини не ставило при останніх виборах до букарештського сенату і камери в місяці березні цього року ніякого кандидата і тим негативним своїм становищем запротестувало проти цього дальшого безправного насильства румунського окупанта над буковинською Україною.

Румуни заіменували собі послам таких своїх кандидатів, яких самі хотіли. Напр. в чисто українських повітах Кіцман і Заставна „вибрано“ послом міністра внутрішних справ Вайтовяну з Букарешту... і таким чином правительствена ліберальна партія „віднесла побіду...“

БІЛЬШЕВИКИ ЗРАБУВАЛИ ДЕСЯТЬ ТОН СРІБЛА ПО ЦЕРКВАХ.

Більшевицькі власти оголосили, що „зареквіровано“ по церквах по верх десять тон срібла та 127 фунтів золота; цей метал має бути ужито виключно тільки на закупно поживи для голодуючих. Забране золото і срібло представляє вартість по верх 20.000,000 золотих рублів і часть цього металю вислана вже за границю.

Відгадали пітію!

„Ілюстр. Куріер Краковскі“ подає дослівний зміст одної картки від українського старшини в Чехах до товариша в Галичині:

„Галька віддається. Петро її бере. Андрій дає шлюб. Ми ідемо на весілля.“

„Куріер“ перекладає це так: „Галичина виходить за муж. Пет-

потребу заснозання нової рідної організації в Бразилії і завізав учасників до завязання комітету для збирання позички Національної Оборони. В комітет увійшли: п. Теодор Шнир предсідатель, п. Павло Романич секретар, п. Гринько Висоцкий скарбник. Вкінці забрали глос о. І. Михальчук загіваючи парохіян до складання позички Національної Оборони.

Всі що були ухвалили одноголосно отсі резолюції:

1) Зібрані дня 3. мая 1922 р. Українці з Сантос Андраде в Парані, осуджують і пятнують перед цілим світом нелюдські знущання польської окупаційної влади над українським народом у Галичині кличуть гнобителів на суд історії і взивають держави коаліції, які Польщу уповажнили і допомогли еї Сх. Галичину окуповати і тим самим являються співвинувниками Польщі, щоб вони негайно своє зобовязане з дня 25. червня, 1919

НАВІЗ МАЗУРІВ НА ГАЛИЧИНУ.

В селі Жирава, повіт Бібрка, переводиться парцеляція дібр барона Дево. До села спроваджено 70 Мазурів, які оселюються на закуплених землях. Ані одного українського селянина не допущено до купна парцеляцій. Директор дібр заявив селянам, що вся земля (700 моргів) призначена тільки для Мазурів, а Українцям продавати не вільно. Навіть деякі Мазури співчують з нашими селянами і називають поступок дідича кривдою, тим більше, що ціле село лишається тепер без пасовища і без ліса.

В ПОЛЬСЬКІЙ ТЮРМІ У ЛЬВОВІ.

У львівських поліційних арештах при ул. Яховича під ч. 5. уже більше як місяць сидить старшина української армії, репатріант Осип Думін з Дрогобиччини. Живе він там у крайній нужді. Крім цього си-

нке він оголосив до народа в Генуї з нагоди зібрання міжнародної економічної конференції.

В сьому листі папа римський жєлає успіху генуєнській конференції, заявляє за загальним миром і розоруженням та за помиренем побідників з побідженими і угодовою полагодою воєнних відшкодовань.

Сей лист викликав велике невдоволення в кругах французьких націоналістів, котрі піднесли проти нього протест кажучи, що папа римський повинен признати, що він зробив помилку пишучи такий лист.

ЖИДИ НА ДОПОМОГИ СВОЇМ ЗЕМЛЯКАМ В РОСІЇ І НА УКРАЇНІ.

Голова Жидівського Національного Комітету Допомоги для Жертв Війни подав недавно до видама, що заряджена сею орга-

до товариша в Галичині. „Гальяк віддається. Петро її бере. Андрій дає шлюб. Ми ідемо на весілля.“

„Курієр“ перекладає це так: „Галичина виходить за муж. Петрушевич з нею жениться. Шептицький дає шлюб, ми ідемо на весілля.“

„Напшуд“ про кризу в Польщі.

„Напшуд“ з 9. м. м. пише в передовиці:

„Краще як коли, показалося під час найновішої кризи — з привод виленської справи — що політичні методи ендеків ведуть просто до зроблення з Польщі дому вар'ятів. Вже хиба кожний бачить, що серед таких умовин — Польща не може держатися. Що тепер діється в Варшаві, то блазенство, яке

V.

Карпо Кожушенко, скочивши з високого муру в глибокий став зразу пішов під воду. Та вкортці виплив на верх. Ножа держав у зубах, хлопця зомлілого держав лівою рукою на плечах, а правою рукою плив широкими плесами до другого берега. Коли знесилювався, клався горілиць і плив далі, поки не добрався до комишу, що ріс при другім березі від ліса, й став на ноги.

Він змучився й важко дихав. Вийшовши на беріг, застав тут уже Максима, що держав копі на поготівлі.

Карпо поклав зомлілого хлопця на землю й став скоренько вдягатися. Взув чоботи й одяг жупан, не зважаючи на те, що сорочка була мокра. Приняв зброю й скочив на коня. За той час Максим загорнув хлопця в кожух і подав його Карпові.

— Він либонь неживий...

— Живісінький. Дихав, як треба, й серце бється, лише води хлещув і зомлів. Як си було можна де небудь його висунути, бо то панська дитина, до такого не звикла.

— За нами певно буде погоня.

— Може. Я їм сказав, скачучи в возу, що ні мене ні його живим не возьмуть.

Тепер почали чвалом. Максим їхав ве-

попереду, Карпо за ним. Він часто поглядав на дитину.

Хлопець кілька разів розплющував очі й унять їх закривав.

Від того трясення на коні він закашлявся, а тоді жбухнула вода. Хлопець знов розплющив очі й заплакав та знов уняв в безпам'ятство.

Козаки гнали мов вихор. На хвилинку лиш приставали, щоб коні відпочили. Уже пішло з полудня, а лісу й кінця не було — хоч ліс з високими столітніми дубами рідкий був і можна було безпечно проїхати.

— Деж ми тепер будемо? — питає Карпо, коли зупинились.

— Та ось ідемо вже до схід сонця. Тут десь буде глибока балка, густо заросла деревом і кущами.

Там сидить старий Запорожець-характерник — звуть його Охримом Неситим і бояться його всі страх.

Він, кажуть, з нечистою силою знається й великий характерник.

— Лише знатися з чортякою, ніж з наном Овруцьким, наприклад. Мені зовсім не страшно, та колиб мерщій до його зімовника дібратися.

— Ми либонь заїдемо туди до вечера.

— Чи ти коли в тих сторонах бував?

— Ніколи. Та я довідався від лісника, полісвицка, що недалеко села жи-

— Ти заходив до його?

— Тоді, як ти пішов замок розглядати, я пішов розпитатись про дорогу. Щасливо я його знайшов, не довго блукаючи.

Може се той самий, що мене переховав?

— Куди! того давно поховали, а сей молодий ще. Зразу мене злякався, вхопив за пістоль. Та я заговорив до його: чи ти наш чоловік, чи панський пєс, що в доброго козака стріляти хочеш? І він угамовався та й говорив зо мною по людськи. »Тікай, каже, добрий чоловіче, бо як тебе панські посіпаки зловлять, то нещаслив твоя година«. — »Я втічу, кажу, тільки ти дорогу покажи так, щоб було де захиститися під лиху годину«.

»Тут, — каже — ліс рідкий бува, ніде сховатися, та коли так добре оден день на схід сонця просто їхати будеш, то надібаш безпечну балку, так хоч цілий рік сиди. Хоч воно й не дуже там безпечно«.

— Чому? — питаю.

— Там живе старий характерник, січовик Охрім Неситий — кажуть — не безпечно з ним стрінутись, бо з нечистою силою накладе. Тобі десь так з краю часок пересідти, щоб кінь відпочав, а тоді далі.

— А чи ти його бачив? — питаю.

— Бачив раз, каже, бодай не довелося у друге! Високий, сивий, вус в аршин, чуб теж... брови, мов ті мігли — страшний.

— А ваш пан не знає про його?

— Ні. Люди об тім мовчать. Пан звелів би його привести, а хтож би то посмів його зачепити? Він, кажуть, кого хоче, то в камінь оберне або в скотину яку небудь. Страшна в його сила. Кажуть, що вовки до його приходять та руки йому лижуть, мов пси... Не раджу тобі з ним сходитися, на очі йому лізти.

— Ну, спасібі тобі за добру раду, чоловіче, здоров будь! Мені самому з таким чортом стрінутися ніяково. Либонь не відважуся сей бік до схід до сонця. Ти, будь ласка, покажи иншу ліпшу дорогу.

— На щож ти йому таке говорив?

А так. Колиб дізналися, що я був у його, взялиб сердегу на допит, куди й що — а він мігби проговоритися, що я поїхав до балки. А так скаже, що я поїхав на південь або на північ, то туди й погоня буде...

А колиб Господь допоміг до того характерника добратися, тоді ми вже безпечні.

— Воно справді хитро ти обдумав.

— Полісвицки лісник попросився зо мною та ще й паляницю дасть за дорогу. Ось тобі, Карпе, половина... ден

покриває Польщу перед світом тавром смішності і встиду. Зі всього робиться блазенську „шопку“ Той приїзд веленського сойму до Варшави, щоби не підписати унії з Польщею, ті театральні „геци“ з арцибіскупом (Гриневецький), який властиво з Вильном мало що має спільного, бо виховувався переважно у Львові, в тамошньому ендецькому гнізді, той генерал Галлер, в активній службі, розліплюючий безлично відозви проти уряду на мурах Варшави, це все разом — чи не типовий дім варіятів? — А Сойм який! відкидає внесок уряду, а рівночасно каже тому урядови позістати на далі при владі і звертається до начальника, щоби не прийняв димісії того уряду, — чи можна представити собі більше дурновату комедію?

Тут уже не допоможе нам ніяка загранична пропаганда, той образ з Варшави вриється в пам'ять заграниці і переконає всіх в тім нап'ямі, що Польща то край півголовків і комедіантів, яких годі брати серію.

Ксьондз Лютославскі — пише далі „Напшуд“ — є режисером тої „комедії“, а гурт скінчених дурнів є акторами. В таких руках лежить судба держави — чиж може вона довго животіти?

Для партійного егоїзму не боїться та банда довести до нечуваного скандалу, компромітуючого Польщу в очах цілого світа саме в хвили, коли має вирішуватися справа Виленщини“.

Москалі колоди дітей багнетами.

Капітан корабля „Діпвотер“, що приїхав недавно до Балтимор (в Америці), розповідає замітні історії про трактування дітей большевицькими властями. Корабель „Діпвотер“ належить до кораблів, що возили запомогу в поживі для голодуючих під російськими большевиками.

Коли корабель прибув при кінці місяця лютого с. р. до Одесси, до порту прийшло його стрічати сценариста товпа дітвори. Вони

Він просив, щоби йому дали часу до четверга на розгляненне сього звіту.

У звіті сказано, що відбудова Росії залежить у великій мірі від помочі, яку Росія зможе дістати від заграничних підприємців і капіталістів, але зазначено, що се не можливе без основної зміни дійсних умов у Росії щодо торгівлі і промислу.

В першому розділі звіту говориться, що советське правительство мусить прийняти на себе фінансові зобов'язання своїх попередників то є царів і тимчасового правительства Львова Керенського. Се відноситься до зобов'язань для чужих держав і горожан.

У другому розділі звіту говорить про те, що советський уряд мусить також прийняти на себе зобов'язання всіх міських або громадських управ перед заграничними капіталістами.

В третьому розділі приписується що советський уряд мусить прийняти на себе одвічальність за шкоди які понесли в Росії чужинці від большевиків або їх попередників.

В четвертому розділі сказано, що одвічальність буде усталена комісією для російських довгів і мішаними мировими судами.

Демонстрація монархістів у Відні

Заупокійна Служба Божа по помершій экс-цисарю Карлі в катедрі Св. Стефана скінчилася великою монархістичною демонстрацією. Поліція не могла дати собі ради з демонстрантами, яких розігнала доперва шаржа кінної поліції з добутими шаблями.

По скінченій Службі Божій товпа народу числом около 30.000 голов зібралася перед катедрою довкола генерала Арца, бувшого шефа австрійської армії і стала співати „Боже буди покровитель...“ Бачилося сльози в очах учасників демонстрації без огляду, до якої вони кляси суспільності і не належали.

Покликані резервісти поїдуть на кошт ряду, рахуючи від дня виїзду зі свого дому аж до ставлення у відділі. Розуміється те саме розуміється також і що до повороту. Розміщення по відділах резервістів відбуватиметься в цей сам спосіб що і добровольців або вильосованих (збір, оглянення лікарське і т. д.). Резервіст, котрий би без важної і признаної причини не ставився в означенім часі і місці, підлягає карам права теперішнього регуляменту. Покликані повинні ставитись найдалі до 30. липня і також виказатися своїми кадернетами.

Проте щоби се дійшло до відома інтересованим, опублікованою це зарядження у місцевій пресі.

Іван Дурекій Сільва

През. К. В. З. у Прудентополи Прудентопіль, 9 — 5 — 1922.



Олександр Мишуга

Наспіла до нас сумна вістка, що в одному з готелів в німецьких горах Гарц помер славний український співак і меценат та плянтроп, Олександр Мишуга.

Селянський син із Східної Галичини, вихованець Ставропігійської бурси, завдяки чудовому голосови та великій праці став покійний співаком (тенором), звісним у цілому світі.

В сімдесятих роках виступив на сцену, а між роком 1880 і 1900 стояв на верху слави. Співав в Італії, у Львові, Варшаві, Києві, Одесі і т. д. Крізь захоплював чудовим голосом і гарною грою В деяких операх, особливо італійських, був прямо незрівняний і одинокий.

З початком співацької кар'єри називався „Філіппі“, тому щоб ні-

В Хінах панує борба.

Польща рядить так, що лиш гроші позичає. Хто потім позичку буде віддавати?

З Бразилії

Дня 6. ц. м. вислано телеграму до Генуї в імени 10 тисяч Українців замешкалих в околиці Прудентополя. В сій телеграмі зажадано безпроводочного занятя Сх. Галичиною і щоб вже раз вигнано пановання Поляків а віддано Сх. Галичину Українцям.

Дуже часто чуєсь в нашім народі, що по весілях не обійдеш без бійки, без стрілянини. Дуже часто причиною бійки є горівка, але найчастійше, що наші люди запрошують на весілля чужинців. Вже наша часопись о сім писала але час вже зрозуміти та не запроваджувати сего звичаю. Чужинці наших людей не беруть ані за кума, ані на забави. Если запросять, то поставлять десь в куті. Для нас наука і то добра: просити але своїх, а тоді не буде бійки, не буде стрілянини, не буде тяганини по судах. Если би на будуче щось лучалось, просим писати до Редакції, та таких буде п'ятнуватись публично. Найвсякі забави ідуть прилично, справді по християнськи!

Польські часописи в Бразилії виписують, що рахунки конзуляту польського в Куритибі суть дуже точні. Треба справді добре найвного чоловіка щоб сему повірити. Виходить шило з мішка. Добре, що Поляки самі се зрозуміли. Українці мають надію, що тут знова займе голос „Рак“ з Прудентополя, та помістить свої статі, як колись містив за Українців. Поляки такі, що чуже видять під лисом а свого під носом не бачать. Радять Поляки гарно на чужині, коли вже новий міністер

приїхав недавно до Балтимор (Америці), розповідає замітні історії про трактування дітей большевицькими властями. Корабель „Дівотер“ належить до кораблів, що возили запомогу в поживі для голодуючих під російськими большевиками.

Коли корабель прибув прикінці місяця лютого с. р. до Одесси, до порту прийшло його стрічати силена товпа дітвори. Вони всі були майже голі і носили на собі незатерті сліди страшної голоднечі. Як лише почали виладувати корабель, кожда дитина простягала руки по поживу. На приказ властей явилися зараз в порті жовніри і стали силою відганяти від корабля дітей. Котра дитина опиралася, червоні салдати без милосердя пробивали її багнетами.

Капітан заборонив своїм морякам виходити на беріг, але двох моряків проти його приказу викралися з корабля і пішли в місто. На другий день оба вернули до корабля і розповідали справжні страховища. Вони розповідали, що бачили, як жовніри розстрілювали людей, уставлених під стіною, як жінки, муштини, діти падали з обезсилення, а на закінченне своєї пригоди бачили три поїзди, як наладовані трупами виїздили тихцем з міста, що колись було одним з найбогатших портів в краю.

Цікаві вісти подавав капітан про наслідки большевицької пропаганди. Він казав, що дух російського нарсда зовсім зломаний і що він не ставить ніякого опору большевицькому урядові. Робітники в Одесі переконані, що большевизм поборов увесь світ, що Ай Даблю Даблю (Промислові Робітники Світа) вже взяли в свої руки і Злучені Держави та що серед таких умов всяке супротивленне неможливе.

Домагаються від большевиків царських довгів.

Звіт наради альянтських експерів (знавців) в Лондоні у справі програми про відбудову Росії й Європи, вручено яко „довірочний“ документ голові російської делегації Чічерінові.

поліції з добутими шаблями. По скінченій Службі Божій товпа народу числом около 30.000 голов зібралася перед катедрою довкола генерала Арца, бувшого шефа австрійської армії і стала співати „Боже буди покровитель...“ Бачилося сльози в очах учасників демонстрації без огляду, до якої вони кляси суспільности і не належали. Всі жінки були повбирані у жалобу. Муштини мали на грудях військові відзначення. Товпа рушила на головні вулиці міста, перейшла попри палату цісарську і міністерство закордонних справ. Усюди її витано з бальконів і вікон камениць. Прийшовши перед парламент вислано до середини депутацію, яка зажадала вивішення чорного прапора. Рівночасно перед Парляментом почали виголошувати всякі промови. Поліція виринула з бічних вулиць і арештувала промовців. Коли т. впа мимо всего не хотіла розійтися появилася кінна поліція і добувими шаблями її розігнала.

Пораз перший від часу проголошення австрійської республіки показалося, що у Відні є вельми сильна монархістична партія.

Покликане резервістів

Іван Дурський Сільва
Президент Комітету Запису
Військового у Прудентополи

Згідно з обіжником, ч. 335, п. шефа Побору Військового 8-го Округа і після завідомлення з дня 28-го минушого місяця зі сторони міністра війни, суть покликані усі резервісти 1-ої і 2-ої категорії з років 1892 до 1899 для ряду вправ військових у цім році. Суть виключені від поклику резервісти увільнені цього року від служби активної і ці з 2-ої категорії, які брали участь в маневрах відділів третьої області військової.

Розміщування по відділах буде мати місце дня 1. серпня ц. р.

Усі покликані резервісти мусять брати участь в парадах (торжествах), які збудуться дня 7. вересня сього року, з нагоди 100-літньої річниці незалежности Бразилії.

стояв на верху слави. Співав в Італії, у Львові, Варшаві, Києві, Одесі і т. д. Крізь захоплював чудовим голосом і гарною грою. В деяких операх, особливо італійських, був прямо незрівняний і одинокий.

З початком співацької кар'єри називався „Філіппі“, тому, щоб ніби Італієць лекше промостити собі дорогу в широкий світ. Цим зразив був собі зе ляків. Але не слушно. Бо незабаром переконалися Українці, особливо Галичане, що була це душа гарна і патріотична, як мало хто. Жив ошадно, а весь заощаджений гріш віддавав на народні ціли. Не одно з наших товариств завдячує йому свій розвиток і неодному молодому чоловікови поміг добитися становища.

Радо брав також участь в наших концертах і народних святах. Незабутним останеться його виступ на ювілейнім великім конлєрті у Львовові 1911 року, на якому співав ще прегарно улюблені пісні: „Цвітка дрібная“ і „Мені однаково!“ Не діждав славний покійник заспівати „Ще не вмерла Україна“ — з повної груди як пісні не сподівання, а довершеного діла.

Найвовік незабутньою останеться пам'ять великого українського мистця і неменшого патріота!

Б. Ленкий.

Найновіші вісти

Пишуть часописи, що конференція в Генуї почанаєсь вже кінчити. Причина в сім, що не можуть прийти до порозуміння.

Ватикан, як пишуть часописи, має своїх представників на конференції в Генуї.

Большевики мабуть щось задумують бо знова збирають своє драгтивне військо.

В Португалії знова викрито заговор революційний.

В Ірландії знова неспокій.

Ряд американський узнав незалежність Єгипту.

міли. Українці мають надію, що тут знова займе голос „Рак“ з Прудентополя, та помістить свої статі, як колись містив за Українців. Поляки такі, що чуже видять під лісом а свого під носом не бачать. Радять Поляки гарно на чужині, коли вже новий міністер приїжджає до Рійо. Знаємо знаємо польських урядників. Лиш дальше пишеть, що то все добре та нема що закидати. Але нема що дивуватись, бо „то Польща!“

Др. Аффонсо Камарго зістав знова вибраний на І. віцепрезидента конгресу в Рійо.

Часописи бразилійські пишуть що з Польщі вибираєсь 10 тисяч родин німецьких до Бразилії. Видко, що там гаразди не аби які, коли втікають!..

Бразилія посідає 30,630.105 мешканців, з котрих припадає 685,711 на Парану.

Оголошення.

ДРУКАРНЯ „ПРАЦІ“ пошукує хлопця (в літах 15—18) на практику друкарської роботи. Домагається доброго знання читання по українськи і португальськи. По близші інформації голоситися до Ред. „Праці“.

ПОЗІР — КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

Хто з Українців посідає плянтацію кави, або котрий Українець — купець занедаєть ся торгівлею кави, хай зволить подати ціну і якість кави. Хто хоч битись маєтку, найсейчас голоситися адресу: **Mr. Wasyl Kuziv, 116 Sago, Av. Str. Ill. U. S. A.**

ДОБРА НАГОДА лучша як гот Таку нагоду Ви скористаєте, ко **ДОБРИЙ ШАКЕР**, котрий прод низкій ціні на кол. Ірасемі, прдорозі, недалеко церкви і шко урожайний (половина ліса а пери), а також находить ся во гожа під млин. Хтоб хотів к лоситися під адресою: **Felip Antonio Olyntho, Parag**

ПОШУКУЄТЬСЯ СЛУЖНИ машинних обслуг, а також м легкої роботи. Платня до цієї зголошуватися в канц. Естадо льноі.

55)

Кривава книга

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.

(Дальше).

Про побої, малютретування та вбивства священників ми вже говорили перше. Тут запримітити мусимо лише, що всіх майже священників польські війська матеріально винищили, реквіруючи й рабуючи їм все майно так, що переважна їх частина остала без середників до життя. І так прим. о. І. Ольшанського з Хирова, о. Й. Карановича з Яксманич, о. В. Гинилевича з Тисови, о. І. Шеховича зі Соколі, о. Ст. Онишкевича з Купинович і безліч інших знищено і вирабовано в цілости... Як ми вище згадали, на інтервенцію українського гр. кат. Єпископату увільнили польські власти деяких священників з в'язниць в Бригітках у Львові і з деяких таборів але, щоби їх знищити матеріально, рівночасно поконфіновано їх поза їх сталим місцем осідку. Там вони іза нестачі матеріальних засобів примирають з голоду, міжтим їх парохії остають дальше без духовної опіки священника.

Арештованих священиків держаться в брудних вогких і нездорових келіях разом з останніми злочинцями-бандитами і побивається їх як прочих інтернованих. І так прим. інтернованого священика із Потилч, 70-літнього старця, польські жовнярі в Раві Руській топтали зап'ятками по цілім тілі. Багато священників тримають Поляки у в'язницях суду крайового у Львові (в Бригітках) та по в'язницях інших судів, в казаматах в'язниць в Берестю Лит., де ув'язненим не лише не дозволяється виходити, але навіть отворати вікон в'язниці, де свої природні потреби мусять вони полагоджувати в арештантській келії. Навіть найвищих достойників греко-католицької церкви не полишили Поляки в супокую. І так перемиського єпископа Дра. Коциловського, який, недавно іменованний єпископом, навіть не мав часу ані нагоди займатися політикою, непокоїли польські легіонери безнастанно різними ревізіями під позором пошукування за зброєю, причім переводили ревізію особи князя нашої церкви серед наруги і титулювання владики через «ти», а одного разу пошарили навіть

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП Костя Одрецького В АНТОНІО РЕБОУСАС — ПАРАНА.

Один з найбільших і найстарших склепів в цілім муніципію Іраті.

Продаю товари різнородні — яких справці хто забажає — фазенда; залізо; зняряди домашні, кухонні, і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

НАПИТКИ РІЗНОРОДНІ. — СКУПОВУЮ ГЕРВУ.

На складі: кава, цукор, усі споживчі товари. Капелюхи, стрільні артикули, окраси зі золота як: брошки, перстені, ланцюжки до годинників і т. д.

Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Konstantino Odreckyі.

Antonio Rebouças — Paraná.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛІС

Поручаємо наш ново-отворений склеп, в котрім мож набути всего — добре і тане. Маємо всякі матерії, капелюхи, убрания готові, пали парасолі, як також всякого рода залізя.

Продаємо сіль, муку, каву в зернятах і мелену і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продається все танше як у інших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і прочі продукти кольоніяльні.

Пам'ятайте, що вже раз треба поняти сей великий клич: „СВІЙ ДО СВОГО!“

З глибоким поважанем

Семчишин — Опушкевич & Спілка

Українці, котрі суть на лістах військових, а раді-би себе звільнити від війська повинні задалегіть виробити звільнене. Час на се виходить до 15. листопада. З тими рекірементами удавайтесь до п. В. Лопатюка Сей чоловік вже много увільнив, то і тепер увільнить. Представте свої причини, та не відкладайте. Ідіть до Українця бо нині клич: „Свій до свого з всіми потребами!“

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

CURITYBA

Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні.

Посторонних слабих приймає на лічене і побут у своїй клініці. Лічить лучами «Roentgen». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких інших оглядин крови в слабостях внутренних.

Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП ВАСИЛЯ ВОИТОВИЧА у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші зняряди господарські — рільничі, як також ріжного рода матерій, від найтанших до найдорозших: касеміри, чисто вовняні пали, готові убрания, коци, полотна, хустки, стязки, капелюхи солом'яні, нитки до шиття, вишивання і ручних робіт, зимові шалі, перфуми, перфумоване мило, скло, начинне кухонне, залізо, машини до шиття, порох, шріт, фугети, славна паста «фаворіта», шнурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до ф. рб., свічки стеаринові, а подостатком мукки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина кукурузяна і мандькова, фасоля, каву

СКЛЕП НИКИТИ ДОНЯКА в місті Іраті

є знаний усім, так в Іраті як і з подальших околиць зі свого великого склепу, який отворив еще в р. 1908 у великім мурованім домі враз з приютом для подорожуючих до Прудентополя і звідтам до Іраті. Кождий, хто заїде у його дім, знайде вигідну обслугу, як також зможе набути у склепі усе, що йому потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Купую герву-мате і пшні щ одутка хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольнії Іраті.

В. Кун і Син.

Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склеп при фабриці капелюшкових, купую всякі провукта краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guajuvira

Paraná

Теодора Шнира

посідає на складі все, що входить в т. з. Seccos e Molhados а іменно: різнородної якості полотна, фазенти і армарінос, хустки, коци, капелюхи, касеміри, готові убрания, начиня кухонні, рільничі зняряди, всілякі обувя так для мушин як для жіщин, ріжні річі з римарських і ковальських виробів. Має також все на складі найліпшої марки, муку, каву, цукор, сіль, перець, нафту, сірники і преріжна всячина.

Ріжні напитки, почавши від таної, але міцної мов оковита, горівки, а скінчивши на дорогих винах. — Купую все і продаю все. — Ціни як найдешевші. Українці з А. Олінто пам'ятайте на клич: „Свій до свого“! Тому не оминайте свого котрий не раз з Вами ділив добре і зле і не в однім „помагав“.

Федір Шнайдер

— в Портон —

подає до відома пп. Кольоністів, що його

ФАБРИКА ОЛІУ

купує насіне лену і конопель, як також прядиво льняне і конопельне. Одно кільо насіня є лену платить по 400 рейсів; насіне конопель по 500 рейсів. Прядиво чисте і кільо 1\$300 і більше.

Пишіть:

Theodor Schneider

Portão

Paraná

Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

навісних достоянств церкви не полишили Поляки в суцільно. І так перемиського єпископа Дра. Коциловського, який, недавно іменованій єпископом, навіть не мав часу ані нагоди займатися політикою, непокоїли польські легіонери безнастанно різними ревізіями під позором пошукування за зброєю, причім переводили ревізію особи князя нашої церкви серед наруги і титулювання владики через «ти», а одного разу полишили навіть в його комнаті прийняти на столі людський кал.

Перша ревізія відбулася дня 1. листопада 1918 р. переведена з поручення польської військової команди місця. Командантом патрулі, яка переводила ревізію був польський сотник Камінські. Другу ревізію переведено 11. 1918 о год. 9 рано. Командантом патрулі був підстаршина. Жовнярі цієї патрулі заспокоювали свої потреби в кімнатах палати. Того самого дня о год. 11 відбулася третя ревізія. Командант патрулі польський офіцер увійшов до канцелярії Єпископа з криком «ренце до гура!» і приложив Єпископови револьвер до грудей.

Крім цього були ще дві ревізії в єпископській палаті для перешукани стриху і пивниць.

Найвищого достойника української церкви, греко-католицького митрополиту Андрія графа Шептицького у Львові не лише непокоїли польські легіонери безнастанними ревізіями, але його навіть конфінували.

(Далі буде)

Позір України оселі Прудентопольської!

Заким маєте гадку іти в процес, або до суду то вступіть, та порадьтеся п. В. Лопатюка, Великі записи, розписи, реєстрів, щоб они були добрі, мусять бути добре зроблені. Зробити може найлучше, лиш свій чоловік. Тому ідіть, предлозіть своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре, тано.

НАЙЛУЧШЕ ПИВО

ВИРОБЛЯЄ

Cervejaria

Cruzeiro

аєсь до відома, що також ячмінь.

— Paraná c. p. 180

нитки до шиття, усе, що йому потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до ф. рб., свічки стеваринові, а подостатком муки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина кукурузяна і мандькова, фасоля, кава палена і зернятами, чай з Індій.

Скуповую на більшу скалю герву і інші продукта кольонійні.

Wasilio Waitovycz

Prudentopolis Paraná

BEVAM AS CERVEJAS

da

ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELEPHONE
454.



Atlantica Lusitana

Curitibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвасу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритибана, Паранаєсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Женжібре; ГАЗОЗИ: з Цитринь, Абакаші, Мали, Помаранч, Содова воде.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насінє ячменю за контрактом і продаємо вибране насінє ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополі в домі п. М. Козловського.

Купую герву-мате і інші цю одутка хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольонії Іраті.

Пишіть: Theodor Schneider Portão Paraná Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завжди заосмотрений в ріжнородні фазенди, Seccos e Molhados, залізя, начине кухонне і прочі знаряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукта кольонійальні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH

Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Paraná

Одинока українська фабрика цукорків ІВАНА КУТНОГО

CURITIBA — MARTINS AFFONSO № 6.

Виробляє ріжнородні цукорки ріжного смаку і зовнішної форми.

Досі у Парані не було української фабрики цукорків а коли она істнує від двох місяців сідить з замовленнями. По цукорки пішіть і голосіться до ІВАНА КУТНОГО в Куритибі.

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ,
ІВАНА КУЧМИ

Маємо на складі ріжнородні товари, як: фазенда, армариньо — начине, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦІНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завжди лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de João Kutchma

Rua Visconde e Nacar — União da Victoria — Paraná.

Пам'яття оо. Василіяні в П. олов